Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 09.10.2026, klo 16:00 - 17:20

Paikka Metsälinna, Kitereentie 13, Ristiina / Teams -yhteys

Käsitellyt asiat

§ 23 **Kokouksen avaus**

§ 24 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 25 **Pöytäkirjan tarkastus**

§ 26 **Talouden seuranta 10/2026, Ristiinan aluejohtokunta**

§ 27 **Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030**

§ 28 **Ristiinan aluejohtokunnan lausunto sivistyslautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030**

§ 29 **Ristiinan aluejohtokunnan lausunto hyvinvointilautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030**

§ 30 **Yhteistyösopimus Vitsiälän kyläseura ry:n kanssa**

§ 31 **Ristiinan torin myyntipaikat**

§ 32 **Ristiinan toimija 2026**

§ 33 **Tiedoksi**

§ 34 **Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Hannu Korhonen, puheenjohtaja
Petri Tikkanen, 1. varapuheenjohtaja
Jaana Vartiainen, sihteeri
Markku Heikkinen, varajäsen
Vesa Himanen
Helen Kontturi
Tarja Pönniö-Kanerva

Poissa

Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tuija Syrjäläinen

Allekirjoitukset

Hannu Korhonen	Jaana Vartiainen
Puheenjohtaja	Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.10.2026	16.10.2026
Helen Kontturi	Tarja Pönniö-Kanerva
Pöytäkirjantarkastaja	Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi 16.10.2026

§ 23
Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös
Puheenjohtaja avasi kokouksen.

§ 24
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluejohtokunnan kokous on laillinen ja päätösvaltainen, jos saapuvilla on enemmän kuin puolet aluejohtokunnan jäsenmäärästä.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös
Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 25
Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettava aluejohtokunnan päätöksen mukaan siten, että pöytäkirjantarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksessä kaksi jäsentä kerrallaan.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Vesa Himanen ja Helen Kontturi.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti perjantaina 16.10.2026 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Helen Kontturi ja Tarja Pönniö-Kanerva. Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 26
Talouden seuranta 10/2026, Ristiinan aluejohtokunta

MliDno-2026-421

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Rajk 9.10.2026 Toteuma 1-9/2026

Todetaan Ristiinan aluejohtokunnan taloudellinen tilanne 10/2026.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kaupunkikehityslautakunta, § 98,15.09.2026
Ristiinan aluejohtokunta, § 27, 09.10.2026

§ 27
Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030

MliDno-2026-2250

Kaupunkikehityslautakunta, 15.09.2026, § 98

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja, Jouni.Riihela@mikkeli.fi
Tiina Maaranen, taloussuunnittelija, tiina.maaranen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 15.9.2026 Talousarvioesitys 2027, kaupunkikehityslautakunta

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; omistajapolitiikka; henkilöstöpolitiikka; kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

13.4.2026 § 22 valtuusto hyväksyi Mikkelin kaupungin uuden strategian, visionaan Mikkeli – Kansainvälinen puhtaan veden ja kokonaisturvallisuuden päämaja Saimaalla. Strategian määrittämät Mikkelin kaupungin arvot ovat Reilu, Rohkea, Rakentava ja Turvallinen.

Visioon ja arvoihin pohjautuvat strategiset teemat ovat:

- Hyvinvoiva kuntalainen ja sujuva arki
- Koulutus, osaaminen ja työllisyys
- Elinvoima, yrityksen ja investoinnit
- Vahva talous ja vaikuttavuus
- Henkilöstö – strategian toteuttajat

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110.)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän.

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sisältävät seuraavat osat: perustehtävä, palvelusuunnitelma, strategiakortti ja tunnuslukutaulukot, joissa todetaan toimintaan liittyvät kappalemääriset suoritetiedot.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäiset veloitukset sisältävät talouspalveluiden, hankintapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, tietohallinnon sekä vahtimestaripalveluiden sisäiset veloitukset, joilla laskutetaan keskitetysti tuotetut palvelut kaikilta kaupungin yksiköiltä.

Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimuksiin.

Käyttötalouden talousarvioon on sisällytetty lentoasemaa ja lomituksen hallintoa koskevat raamin mukaiset säästövaraukset arvion mukaisesti. Koska lentoasemaa koskeva päätöksenteko sekä molempien yksikköjen yt-prosessit ovat edelleen kesken, säästöjen euromäärät voivat vielä tarkentua.

Koko kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu kahdesta osasta: henkilöstösuunnitelmasta sekä koulutussuunnitelmasta. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne. Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet (tavoiteorganisaatio). Kukin tulosalue vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta.

Talousarviovalmistelun yhteydessä koostetaan koko organisaation kattava riskirekisteri, joka käsitellään salassa pidettävänä (JulkL 24 § 1 mom. kohdat 15 ja 17).

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen raami 2027 (1 000 euroa)

Tulot	46 778 euroa
Kulut	51 228 euroa
Tkate	-4 450 euroa

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talousarvioesitys jakautuu tulosalueille:

Tulosalue (euroa)	**Tulot**	**Menot**	**Tkate**
Lautakunta, lupa- ja valvontajaosto ja johtaminen	176 400	1 784 300	-1 607 900
Kaupunkikehitys	33 848 000	11 766 000	22 082 000
Kaupunkiympäristö	2 835 000	26 978 800	-24 143 800
Rakennusvalvonta	1 087 800	1 549 000	-461 200
Maaseututoimi	9 007 600	9 238 600	-231 000
Yhteensä	46 954 800	51 316 700	-4 361 900

Investoinnit

Investointiohjelmaesityksen tausta-aineistoina ovat jo aikaisemmin tehdyt monivuotiset päätökset mm. kouluista, päiväkodeista, liikenneinvestoinneista, liikuntapaikkarakentamisesta ja liikenneverkosta.

Kaupungin elinvoimaisuuden kehittämiseksi mm. strategisiin kehittämisalustoihin osoitetaan investointeja.

Taloussuunnitelmavuosille 2028–30 esitetyt investoinnit ovat ohjeellisia, vuosittain kumulatiivisesti yli kaupungin talouden kestävän kantokyvyn ja niiden toteutus sopeutetaan vuosittain kaupungin taloudelliseen tilanteeseen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Lisäksi erityisesti ns. horisonttihankkeet nostetaan hyvissä ajoin poliittiseen keskusteluun, esimerkiksi kolme taloussuunnitteluvuotta ennen kuin investoinnit tulisivat aktualisoitumaan.

Kaupungin poistotaso on n. 21,0 milj. euroa.

Keskeisimmät talousarvion sitovat investoinnit (vuoden 2027 osuus investoinnista):

- Kaupungin virastotalon saneerauksen jatkuminen (1,2 milj. euroa)
- Katujen saneeraus (1,95 milj. euroa)
- Hänninkentän tekonurmen uusiminen (0,7 milj. euroa)
- Yritysalueiden ja uusien asuinalueiden kadut (0,6 milj. euroa)
- Siltojen saneeraus (1,0 milj. euroa)
- Hulevesiohjelma (0,55 milj. euroa)
- Keskusta-alueen tulvariski (0,70 milj. euroa)

Katuverkoston korjausvelka

Katujen korjausvelan päivitetty määrä vuonna 2026 on 12,0 M€. KoVe- eli korjausvelkalaskurin ennusteen mukaan tarvittava lisämääräraha vuodelle 2027 (korjausvelan määrän säilyttämiseksi vuoden 2026 tasolla) on 2,6 M€. Katujen kunnon mittausvuonna, 2018, korjausvelan määrä on ollut 7,6 M€. Korjausvelan säilyttäminen mittausvuoden 2018 tasolla olisi vuosittaisen lisämäärärahan tarve ollut vuosina 2019—2026 ollut keskimäärin 2,2 M€.
KoVe-laskurissa on yhteensä 1612 katua ja kevyen liikenteen väylää. Niistä 421 kappaletta (26 %) ovat alle tavoitetasonsa, eli ne kasvattavat korjausvelan määrää. Tiestön kunnon tavoitetasot ovat 50—90 % perustuen siihen mistä väylästä ja väylätyypistä on kyse.
Korjausvelan määrä on se rahasumma, joka tarvitaan teiden ja väylien tavoitetason saavuttamiseksi. Tämän takia katujen kunnostukseen budjetoitu raha ei vähennä täysimääräisesti korjausvelkaa. Uudelleen päällystämisen vaikutus korjausvelan vähenemiseen on 27 %.
Lisäksi korjausvelkaa kertyy siltojen, viheralueiden sekä hulevesiverkostojen kunnon heikentymisestä.

Rakennusten korjausvelka

Korjausvelan määrä päivitettiin edellisen kerran vuoden 2025 alussa. Vuoden 2025 aikana kiinteistökannassa ei tapahtunut merkittäviä realisointeja, minkä vuoksi korjausvelan kasvu on jatkunut maltillisena. Nykyisellä investointitasolla sekä rakennusten purkamiseen osoitetuilla määrärahoilla korjausvelan määrää ei kuitenkaan saada vähennettyä. Korjausvelkalaskelma päivitetään seuraavan kerran

vuoden 2026 lopun tilanteen mukaiseksi. Tällöin laskelmasta voidaan poistaa Naistingille, hyvinvointialueelle ja Mikalolle siirtyneet rakennukset. Kyseinen laaja kiinteistöjen myynti vaikuttaa korjausvelkalaskelman tuloksiin merkittävästi.

Investointiesitys (kaupunki) vuodelle 2027 (1000 euroa)

Tulot	1 620
Menot	-20 845
Netto	-19 225

Lautakunta on käynyt talousarviota läpi iltakoulussaan 2.9.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyy esityksen liitteen mukaisesti ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2030 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Hyvinvointilautakunta, Sivistyslautakunta sekä Vesiliikelaitoksen johtokunta antavat lausunnot investointiohjelmasta suoraan kaupunginhallitukselle. Lisäksi kaupunkikehityslautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2030. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 13.10.2026 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Asiasta käydyn keskustelun aikana Marita Hokkanen esitti Jaakko Väänäsen kannattamana: Esitän 50000 euroa kutsutaksiliikenteen aloittamiseen kuunnellen aluejohtokuntien näkemyksiä tiesuuntien tärkeysjärjestyksestä.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Marita Hokkasen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Mikko Kosonen, Anni Rantalainen, Janne Vaarasuo, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen, Petri Tikkanen) ja 5 ei ääntä (Kerttu Hakala, Raimo Heinänen, Marita Hokkanen, Jaakko Väänänen, Petri. P. Pentikäinen). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Keskustelun aikana Petri. P. Pentikäinen esitti Marita Hokkasen, Kerttu Hakalan ja Raimo Heinäsen kannattamana: Esitän budjettiin 20 000 euron määrärahaa joukkoliikenteen kehitys- ja markkinointityöhön. Määrärahan avulla voidaan mm. uudistaa nettisivut nykyaikaisiksi, avata sosiaalisen median tilit, toteuttaa pysäkeille laadukkaat informaatiojulisteet sekä järjestää Katuri-liikenteen markkinointitempauksia. Joukkoliikenteelle tulee laatia vuosittainen markkinointisuunnitelma, joka ohjaa ja helpottaa tekemistä. Toteutuksessa voidaan käyttää paikallisia mainostoimistoja tai medioita, tai valita käynnistysvaiheeseen lyhytaikainen vastuuhenkilö tukemaan joukkoliikenneinsinööriä. Joukkoliikenteen infran kehittämiseen on merkitty olosuhteisiin nähden suurehko 200 000 euron

määräraha, ja jos esitettyä markkinointirahaa ei voida uutena menoeränä lisätä, se voidaan siirtää kyseisestä summasta.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Petri P. Pentikäisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 5 jaa ääntä (Jaana Vartiainen, Mikko Kosonen, Janne Vaarasuo, Anni Rantalainen, Petri Tikkanen) ja 6 ei ääntä (Kerttu Hakala, Raimo Heinänen, Marita Hokkanen, Hannu Tullinen, Jaakko Väänänen, Petri. P. Pentikäinen).
Puheenjohtaja totesi, että Petri. P. Pentikäisen esitys on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Keskustelun aikana Raimo Heinänen esitti Marita Hokkasen kannattamana: Esitän, että 7320 Pysäköinti tuloista vähennetään 50 000 euroa joka käytettäisiin vuonna 2027 kesä-heinä-elokuun maksuttomaan rajoitetun (1h) pysäköintiin Mikkelin ydinkeskustan alueella. Tavoite on turvata Mikkelin kaupungin keskustan kaupan ja palvelujen elinvoimaisuuden säilyttäminen. Keskusta on menettänyt merkittävästi asiakkaita Graanin alueelle, digitaalisen pysäköinnin muutoksen takia.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Raimo Heinäsen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Anni Rantalainen, Jaana Vartiainen, Kerttu Hakala, Mikko Kosonen, Petri Tikkanen, Janne Vaarasuo) ja 5 ei ääntä (Hannu Tullinen, Raimo Heinänen, Marita Hokkanen, Petri. P. Pentikäinen, Jaakko Väänänen).
Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti Marita Hokkasen ja Raimo Heinäsen kannattamana: Esitän että kiinteistöveroprojekti lopetetaan koska verotuksessa saatua hyötyä ei synny, lisäksi rakennuslaki on muuttunut eikä alle 30n2 talousrakennukset tarvitse rakennuslupaa. Tarkastuksissa valtaosa on ollut talousrakennuksia keskiko noin 20n2 joista kiinteistövero muutama euro Talousrakennusten kiinteistöverot verohallinnon tilastosta 2023 667 544€ 2024 677 871€ 2025 677 240€ kiinteistöveroa kertyi v.2025 631€ vähemmän kuin vuonna 2024 siitä huolimatta että verohallinto nostanut kiintyeistöjen verotusarvoja 1,3€ neliöltä Kiinteistöjen tarkastus projekti noin 150t€ vuodessa. Rakennusvalvonnan talousarvio on noin -460t. Tästä tulevat säästöt käytetään kutsujoukkoliikenteeseen ja rantayleiskaavoituksen aloittamiseen.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jaakko Väänäsen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen, Kerttu Hakala, Mikko Kosonen, Anni Rantalainen, Petri Tikkanen, Janne Vaarasuo) ja 4 ei ääntä (Raimo Heinänen, Marita Hokkanen, Jaakko Väänänen, Petri. P. Pentikäinen).
Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti Marita Hokkasen kannattamana: Jäteasin tarkastajan virka ollaan vakinaistamassa, esitä tässä taloudellisessa tilanteessa ettei virkaa perusteta. Tästä tulevat säästöt käytetään kutsujoukkoliikenteeseen ja rantayleiskaavoituksen aloittamiseen.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jaakko Väänäsen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen, Mikko Kosonen, Kerttu Hakala, Anni Rantalainen, Petri Tikkanen, Janne Vaarasuo) ja 4 ei ääntä (Jaakko Väänänen, Marita Hokkanen, Raimo Heinänen, Petri. P. Pentikäinen).
Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Keskustelun aikana Petri. P. Pentikäinen esitti Kerttu Hakalan kannattamana: Joukkoliikenteelle on merkitty kasvutavoite korttilatausten määrässä, mutta jostain syystä ei ollenkaan matkustajamäärässä. Mikkelin pitäisi tavoitella myös matkustajamäärän kasvua. Esitän, että matkustajamäärään asetetaan kasvutavoite vuosille 2028-2030 50 000 nousua lisää vuodessa, jolloin vuonna 2030 oltaisiin 1,5 miljoonassa (nyt 1,3). Tämä on verrokkikaupunkeihin verrattuna maltillinen tavoite, esimerkiksi Lappeenrannassa ollaan jo nyt 2 miljoonassa.
Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Petri P. Pentikäisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritetussa äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Mikko Kosonen, Anni Rantalainen, Janne Vaarasuo, Jaana Vartiainen) ja 7 ei ääntä (Hannu Tullinen, Raimo Heinänen, Petri. P. Pentikäinen, Marita Hokkanen, Jaakko Väänänen, Kerttu Hakala, Petri Tikkanen).
Puheenjohtaja totesi, että Petri. P. Pentikäisen esitys on tullut tältä osin kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Muilta osin esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että vammaisneuvoston edustaja Timo Petäjämäki saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Ristiinan aluejohtokunta, 09.10.2026, § 27

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Ristiinan aluejohtokunnan lausunto Mikkelin kaupunkikehityslautakunnan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027. Ristiinan aluejohtokunta on saanut 15.9.2026 Mikkelin kaupunkikehityslautakunnalta lausuntopyynnön koskien lautakunnan talousarvioehdotusta vuodelle 2027. Määräaika lausunnon toimittamiselle on 13.10.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta, on käsitellyt asian kokouksessaan 9.10.2026, ja toteaa suunnitteluasiakirjoista seuraavaa:

Talousarvioehdotus yksilöi kehittämiskohteita Ristiinaan hyvin vähän. Ristiinan sotakoulu olisi saamassa investointiohjelmassa viimeisenä eränä ensi vuonna 25 000 €. Samoin investointiohjelmasta ilmenee latureitin jatko ja valaistus, jolle taloussuunnitelmassa hanke on viivästetty vuodelle 2030, ja sille on varattu 125 000 €.

Aluejohtokunta pitää hyvänä, että asiakirjat sisältävät osallistavan budjetoinnin jatkumisen koko taloussuunnitelmakauden ajan.

Ristiinan aluejohtokunta antaa täyden tukensa paikkakunnalle suunniteltujen kohteiden toteuttamiselle. Aluejohtokunta kiirehtii Mikkelin kaupunkia ryhtymään toimiin Pökkäänlahden jätevedenpuhdistamon tulevaisuuden ratkaisemiseksi. Pökkäänlahden, ja laajemminkin paikkakunnan vesialueiden virkistyskäyttö ei voi vaarantua mahdollisen ympäristövahingon vuoksi. Ristiina tunnetaan luonnostaan, historiastaan ja matkailijoita houkuttavasta puhdasvetisestä Saimaasta. Se ei voi vaarantua.

Aluejohtokunta muistuttaa kaupunki-infran kehittämisen tarpeellisuudesta liitostaajamissa sekä maaseutuympäristössä, jotta harvemmin asuttujen alueiden elinkeinojen harjoittamiselle tarjoutuu asialliset edellytykset ja myös alueella olevien kiinteistöjen arvot voidaan säilyttää. Toimiva infrastruktuuri mahdollistaa palveluiden sijoittumisen ja lisää paikallista vetovoimaa sekä siten koko kaupungin elinvoimaa.

Aluejohtokunta kannustaa maankäytön suunnittelussa erilaisten asumisratkaisujen ja asumismuotojen mahdollistamista koko kaupungin alueella.

Aluejohtokunta pitää välttämättömänä tasapuolisen liikkumisen mahdollistamista koko kaupungin alueella. Koululaisten käytössä olevan waltti matkakortin käytettävyyttä tulee parantaa siten, että myös pitäjien koululaiset voivat osallistua esimerkiksi Mikkelin kaupunkikeskustaan sijoittuviin harrastuksiin. Samoin aluejohtokunta kannustaa kaupunkia käynnistämään toimivan kutsutaksi-järjestelmän, joka mahdollistaa maaseutualueilla asuvien asioinnin pitäjien taajamiin, Mikkelin kaupunkikeskustaan ja myös waltti matkakortin reittien varteen. Aluejohtokunta katsoo, että se ei ole paras toimija selvittämään asiaa nykyisillä resursseilla.

Aluejohtokunta muistuttaa paikkakunnan tiekohteiden parantamistarpeesta. Kevyen liikenteen väylä Ristiinan taajaman ja Pelloksen välillä on surkea, jonka parantamiseksi aluejohtokunta odottaa kaupungilta vaikuttamista väylänpitäjään. Samoin kaupungin odotetaan olevan aktiivinen tärkeiden tiekohteiden, kuten esimerkiksi Suurlahdentien ja Himalanpohjantien parantamiseksi.

Aluejohtokunta pitää välttämättömänä selkeyttää liikennejärjestelyjä Ristiinan yhtenäiskoulun ympäristössä. Ongelmat ilmenevät joka koulupäivä, kun iltapäivän alkutunteina koulukuljetukset ruuhkauttavat isosti koulun ja urheilukentän välisen tieosan. Muu asiointiliikenne hankaloituu. Koulun ympäristöön tulee myös sijoittaa lapsista varoittavia liikennemerkkejä.

Aluejohtokunta muistuttaa edelleen, liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoamista tukisi tekonurmikentän sisällyttäminen talousarvioon Ristiinan yhtenäiskoululle.

Hänninkentän tekonurmen uusimisen yhteydessä vanha tekonurmi olisi siirrettävissä Ristiinaan.

Turvallisuus- ja viihtyvyysinvestointina toteutettavaksi aluejohtokunta pitää perusteltuna katuvalaistuksen parantamista Ristiinan taajamassa. Valaisinten uusimisen led-valoiksi ja valaistuksen päällä pidon tultua edullisemmaksi, tämän tulee näkyä koko Mikkelin alueella.

Aluejohtokunnan kokoamat yhteiset kehittämisajatukset kaikille lautakunnille

Ristiinan aluejohtokunta järjesti vuoden 2026 Kesäkemujen yhteydessä kyselyn monisatapäiselle tapahtumavierasjoukolle pitäjän kehittämistarpeista. Kuten ennakoitua, ehdotukset olivat aluejohtokunnan omiin kehittämisvaroihin siinä määrin mittavia, että monet ideat paikkakunnan toimintaympäristön, viihtyvyyden ja palveluverkon parantamiseksi kohdentuivat väistämättä muiden toimijoiden ratkaistaviksi. Merkittävimmin ehdotukset suuntautuivat Mikkelin kaupungin toteuttamisvastuulle. Yleisesti kärkiteemoina nousivat esiin palvelujen säilyttäminen ja elinvoiman kehittäminen, Saimaaseen kytkeytyvä kehittäminen sekä lapsille suunnattujen harrastus- ja vapaa-ajanmahdollisuuksien järjestäminen.

Mikkelin kaupungin lautakuntien talousarvioehdotusten 2027 ja toimintasuunnitelmien 2028-2023 käsittelyjen yhteydessä painotamme seuraavia kaupungin järjestämisvastuulle tai muiden viranomaisten vaikuttamiseen kohdentuvia Ristiinan kehittämisideoita.

Liikkuminen ja perusinfran kunto on huonolla tolalla. Suurlahdentie, Parkkilantie sekä monet hiekkatiet ovat kehnossa kunnossa. Kevyen liikenteen kohteet Ristiina-Mikkeli - ja Ristiinan taajama-Pellos -väleillä olisi viimein saatava kuntoon. Linja-autovuorojen lisäämistä Mikkeliin tarvitaan lisää. Liikenneympyrä VT13 Ristiina taajaman kohdalla sujuvoittaisi liikennettä ja lisäisi liikenneturvallisuutta.

Siisti ja houkutteleva ympäristö on vetovoimatekijä. Viihtyvyyttä saadaan lisää pientareiden niitolla ja pusikoita raivaamalla, erityisesti järvinäkymän avaamiseksi Saimaalle. Kukkaistutuksia voi sijoittaa eri puolille taajamaa. Penkkejä tarvitaan lisää Brahentien varteen ja katujen nimistöä voisi miettiä ajanmukaisemmaksi.

Saimaa ja veneily kuuluvat erottamattomasti Ristiinaan. Veneiden tankkauspiste Ristiinassa on veneilyn kehittymisen kulmakivi. Samalla sataman palveluvarustusta tulee kehittää, rantoja ja uimapaikkoja parantaa Uikkalassa, "Mattiksessa" ja Hönkä-saunan rannassa. Uimavalvojan saaminen Uikkalaan on tervetullut kohdennus pitäjään. Nopeusrajoitukset tulisi saada Pökkäänlahdelle.

Liikunnallista tekemistä eri ikäryhmille. Paikkakunnan liikuntapaikkavarustusta voi kehittää pienin investoinnein esimerkiksi minigolfin, skeitti-/skuuttiparkin ja sulkapallokentän rakentamisella. Ladut ja talvinen luistelurata Saimaalla lienevät myös edullisesti järjestettävissä.

Lapsiperheille tulee saada palveluja ja lapsille tekemistä. Erityisesti alle 5-vuotiaille on kehitettävä harrastuksia.

Elävä paikalliskulttuuri voi ilmetä monin tavoin. Nykyiset tapahtumat saavat myönteistä palautetta. Metsälinnan tansseille toivottiin pitkää ikää. Uusiksi tapahtumiksi ja tilaisuuksiksi esitettiin historia- ja tarinailtoja, yhteislaulutilaisuuksia, teatteriryhmiä sekä metsästysseurojen esittelyjä. Sotakoulu voi toimia monien tapahtumien näyttämönä. Omaleimainen, paikallinen tunnusruoka voisi nostaa pitäjän tunnettuutta.

Matkailussa on huomioitava kesäasukkaat. Saimaasta on rakennettava paikkakunnalle ympärivuotinen matkailukohde. Tämä edellyttää matkailuinformaation parantamista ja erillisen palvelukartan laatimista paikkakunnan tarjonnasta. Markkinoinnissa on huomioitava Astuvansalmi, Sotakoulu, Metsälinna ja Höngän sauna. Tietoa majoitusmahdollisuuksista tarvitaan lisää.

Ristiinan aluejohtokunta

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Ristiinan aluejohtokunta hyväksyi lausunnon seuraavalla muutoksella: "*Koulun ympäristöön tulee myös sijoittaa **lapsien liikkumisesta** varoittavia liikennemerkkejä...*"

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Sivistyslautakunta, § 90,17.09.2026
Ristiinan aluejohtokunta, § 28, 09.10.2026

§ 28
Ristiinan aluejohtokunnan lausunto sivistyslautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030

MliDno-2026-2250

Sivistyslautakunta, 17.09.2026, § 90

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
Aija Kuuppo, taloussuunnittelija, aija.kuuppo@mikkeli.fi
Leila Korhonen, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, leila.korhonen@sivistys.mikkeli.fi
Hanne Lahtinen, opetusjohtaja, hanne.lahtinen@sivistys.mikkeli.fi
Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 17.9.2026 Talousarvioesitys 2027, sivistyslautakunta
2 Liite Sivltk 17.9.2026 Investointiesitys, talousarvio 2027

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- omistajapolitiikka;
- henkilöstöpolitiikka;
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 § 37)

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Talousarvion valmistelun lähtökohdat ovat seuraavat. Mikkelin kaupungin vuoden 2025 tulos oli 2,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä nousi 113 miljoonaan euroon ja vahva tase antaa turvapuskurin tulevaisuuteen. Kuitenkin heikko työllisyystilanne ja siihen kytkeytyvä verotulojen heikko kehitys sekä sote-uudistuksesta seurannut valtionrahoituksen uusi jako tarkoittavat, että edelleen on tärkeää pitää kiinni tarkasta taloudenhoidosta.

Raamivaiheeseen perustuva alustava tilikauden 2027 tulos muodostuu talousarvioraamin osoittaman toimintakatteen ja raamin laatimishetken muiden ennakoitujen talousnäkymien mukaan nollatasolle. Raaminesittämän toimintakatteen ylittymistä ei voida hyväksyä, ellei siihen ilmene jotain ulkoisia, yllättäviä ja Mikkelin kaupungista itsestään riippumattomia perusteita.

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2027 talousarvion kaupunginhallituksen 1.6.2026 vahvistaman talousarvioraamin pohjalta.

13.4.2026 § 22 valtuusto hyväksyi Mikkelin kaupungin uuden strategian visionaan Mikkeli – Kansainvälinen puhtaan veden ja kokonaisturvallisuuden päämaja Saimaalla. Mikkelin kaupungin arvot ovat "Reilu, Rohkea, Rakentava ja Turvallinen".

Visioon ja arvoihin pohjautuvat strategiset teemat ovat

- Hyvinvoiva kuntalainen ja sujuva arki
- Koulutus, osaaminen ja työllisyys
- Elinvoima, yrityksen ja investoinnit
- Vahva talous ja vaikuttavuus
- Henkilöstö – strategian toteuttajat.

Kaupungin strategian toteuttamiseksi ja toteutumisen seurannaksi talousarviossa asetetaan vuosittain toiminnallisia tavoitteita sekä niille soveltuvia mittareita. Toimenpiteiden/tavoitteiden määrittämiseksi sekä seurannaksi laaditaan lautakuntatasoisesti strategiakortit.

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman sisältö on seuraava:

- Raportoinnin alkuun kirjoitetaan tiivis yhteenveto toimielimen perustehtävästä.
- Palvelusuunnitelmassa kerrotaan lyhyesti toimielimen tärkeimmät ja keskeisimmät palveluun liittyvät kehittämissuunnitelmat ja palvelutuotantoon vaikuttavat muutokset. Tarkoituksena on kuvata mihin suuntaan palveluita kehitetään.
- Strategian ohjauksessa ja raportoinnissa käytetään yhteistä strategiakorttipohjaa.
- Omia erillisiä tunnuslukutaulukoita käyttäneet tahot esittävät jatkossakin vastaavat taulukot kuin aiemmissa talousarvioissa. Tunnuslukujen tarkoituksena on kuvata toiminnan volyymia tai suorituskykyä.

- Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Toimielimet huolehtivat siitä, että talonrakennusinvestointien kalustohankinnat tulevat budjetoiduksi investointilistan irtaimisto-osaan. Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto.
- Talouspalvelut tarkistaa vuoden 2027 hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäiset veloitukset keskitetysti ja vie ne yksiköiden budjetteihin. Veloitukset käsittävät talouspalveluiden, hankintapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, tietohallinnon sekä vahtimestaripalveluiden sisäiset veloitukset, joilla laskutetaan keskitetysti tuotetut palvelut kaikilta kaupungin yksiköiltä.
- Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Sisäisiä vuokria ei koroteta vuodelle 2027.
- Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimuksiin. Ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrän perusteella ruokapalveluiden kustannuksista.
- Sisäisten erien kulut ja tulot budjetoidaan laskuttajan toimittaman aineiston perusteella tulosyksiköille siten, että tulot ja menot menevät tasan.

Kaupungilla käytössä olevassa hankeohjeessa kuvataan Mikkelin kaupungin yhteisiä käytäntöjä projektien ja hankkeiden toteuttamiseen liittyen ja jota noudatetaan hankkeiden valmistelussa sekä toteutuksessa hankeideasta lähtien hankkeen päättämiseen ja arkistointiin.

Vuosien 2027–2030 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma päivitetään perustuen edelliseen suunnitelmaan 2026–2028. Vuosien 2025-26 tasapainotusohjelman ja muut henkilöstöön vaikuttavat/suunnitellut päätösten vaikutukset huomioidaan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman valmistelussa. Mikkelin kaupungin henkilöstösuunnittelu pohjautuu nykytilan lisäksi keväällä 2026 käytyihin palkkaresurssikeskusteluihin ja sen mukaiseen tavoiteorganisaatioon. Tavoiteorganisaatioon liittyy myös tarvittavan osaamisen kuvaaminen sekä suunnitelma siitä, miten puuttuva osaaminen organisaatioon hankitaan. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne.

Mikkelin kaupungin henkilöstöresurssointi perustuu hyväksyttyyn henkilöstösuunnitelmaan, keväällä 2026 käytyihin palkkaresurssikeskusteluihin ja niiden perusteella laadittuun resurssointiin. Mikäli uutta osaamista tarvitaan, tulee se pyrkiä toteuttamaan ensisijaisesti virkojen/tehtävien muutoksilla siten, että henkilöstön kokonaismäärä ei kasva. Kaikkien rekrytointien tulee olla linjassa tavoiteorganisaation kanssa.

Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet.

Palkkamäärärahoja korotetaan 2,72 prosentilla kesäkuun 2026 palkkaustasosta. Tämä kattaa 1.8.2026 yleiskorotuksen, 1.10.2026 paikallisten järjestelyerien sekä 1.4.2027 yleiskorotusten ja paikallisten järjestelyerien vaikutukset.

Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä ylläpitävän toiminnan (esim. työnohjaus) rahoituksesta.

Henkilöstöpalveluiden käyttöön varataan määrärahaa, jolla rahoitetaan kaupunkitasoisia, koko henkilöstöä, useampaa toimialaa tai/ja liikelaitosta koskevia hankkeita, koulutusta sekä työhyvinvointiin, työturvallisuuteen ja työkyvyn ylläpitämiseen ja tukemiseen liittyvää kehittämistoimintaa.

Osaamisen kehittäminen sisältyy strategiaan perustuvaan henkilöstösuunnitteluun. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan palvelualueiden tämänhetkiset osaamisvaatimukset ja tulevaisuuden tarpeet, kuten osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen sekä uuden osaamisen ennakointi ja hankkiminen. Työntekijän henkilökohtaisesta osaamisesta ja sen kehittämisestä keskustellaan kehityskeskusteluiden yhteydessä ja sen pohjalta tehdään osaamisen kehittämisen suunnitelma seuraavaa vuotta varten.

Talousarviovalmistelun yhteydessä koostetaan koko organisaation kattava riskirekisteri, joka käsitellään salassa pidettävänä (JulkL 24 § 1 mom. kohdat 15 ja 17). Peruste salaamiselle on esitettävä esityslistatekstin yhteydessä.

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien hyväksymien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoineen on oltava valmiina perjantaihin 18.9.2026 klo 12.00 mennessä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2026 § 184 osoittanut sivistyslautakunnalle seuraavan talousarvioraamin:

	talousarvio 2027	talousarvio 2026	tilinpäätös 2025
toimintatuotot	3 419 000 €	3 348 000 €	3 611 000 €
toimintakulut	104 551 000 €	103 588 000 €	99 619 000 €
toimintakate	101 133 000 €	100 239 000 €	96 008 000 €

Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvioesityksensä vuodelle 2027 annettuun ja sisäisillä erillä (talous, henkilöstö, hankinnat, tietohallinto, vahtimestari, ruoka, puhtaus ja toimitilavuokrat) tarkennettuun raamiin:

	toimintatuotot	toimintakulut	toimintakate
hallinto	115 500 €	619 300 €	503 800 €
varhaiskasvatus	756 300 €	38 064 400 €	37 308 100 €
perusopetus	2 356 600 €	59 757 900 €	57 401 300 €
lukiokoulutus	186 000 €	5 909 800 €	5 723 800 €
yhteensä	3 414 400 €	104 351 400 €	100 937 000 €

Talousarviossa on huomioitu

- palkankorotusvaraus 2,72 % kesäkuu 2026 tasoon verrattuna
- ulkoisten menojen kasvu 1,2 %
- ulkoisten tulojen kasvu 1,5 %
- ruokapalvelujen kasvu 2,5 %
- puhtauspalvelujen kasvu 1,83 %.

Merkittäviä toiminnallisia muutoksia tulosalueilla ovat mm. seuraavat:

- hallinto: koulujen kerhohanke "Oma juttu"-hanketuloja aikaisempaa enemmän (vastapainoksi hankemenot kasvavat), ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattorin kulut, tulosalueiden tietoturvan varmistaminen
- varhaiskasvatus: yksityisten päiväkotien palvelusetelin indeksikorotus, hoidon tuet, esiopetuksen maksusitoumuksen muutos, palveluverkkomuutokset, hankemuutokset
- perusopetus: oppimisen tuen lakimuutos koko vuodelle 2027 kohdistettuna, oppilasmäärän väheneminen, koulukuljetuksen kustannukset kasvavat kilpailutuksen johdosta, ict-hankinnat, uudet toimintamallit perusopetukseen, kansainvälinen koulupolku, muutokset iltapäivätoiminnassa, hankemuutokset
- lukio: aloittavien lukiolaisten/oppivelvollisten ict-laitteet.

Talousarvio 2027 ja investointiohjelma esitellään kokouksessa. Lisäksi lautakunnalle esitetään sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen riskien arvioimiseksi ja riskeihin varautumiseksi laadittu palvelualuekohtainen riskirekisteri. Riskirekisteri on salassapidettävä (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom kohdat 15 ja 17).

Ehdotus
Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy esityksen ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2030 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Sivistyslautakunta valtuuttaa palvelualueen ja talouspalvelut tekemään talousarvioon tarvittaessa teknisiä korjauksia. Tehdyt tekniset korjaukset tuodaan tiedoksi lautakunnalle kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2030. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 14.10.2026 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Hyväksyttiin.

Merkitään, että investointiesitys liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Ristiinan aluejohtokunta, 09.10.2026, § 28

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Ristiinan aluejohtokunta on saanut 17.9.2026 Mikkelin kaupungin sivistyslautakunnalta lausuntopyynnön koskien lautakunnan talousarvioehdotusta vuodelle 2027 ja seuraavien vuosien taloussuunnitelmaa. Määräaika lausunnon toimittamiselle on 14.10.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta, on käsitellyt asian kokouksessaan 9.10.2026, ja toteaa suunnitteluasiakirjoista seuraavaa:

Aluejohtokunta korostaa sivistyspalveluiden merkitystä kaupungin kehittämisessä. Hyvinvointi- ja turvallisuuspalvelujen siirryttyä Eloisalle on varhaiskasvatus- ja opetusala selvästi kaupungin laajin hallinnonala. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tulee olla helposti saavutettavissa koko kaupungin alueella.

Sivistyspalvelut ovat keskeinen kuntien kilpailutekijä. Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu kiinnostavaksi opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Sivistystoimen kiinteistöt kokoavat merkittävästi pitäjän eri yhteisöjä. Aluejohtokunta kannustaa yhtenäiskoulua ja kirjastoa pitämään kiinni hyväksi todetusta tavasta olla laajasti Ristiinan eri-ikäisten asukkaiden kohtaamispaikkoina.

Aluejohtokunta pitää hyvänä, että asiakirjat sisältävät osallistavan budjetoinnin jatkumisen koko taloussuunnitelmakauden ajan.

Etelä-Savon erityispiirteenä on, että olemme Suomen ikääntynein maakunta. Ikääntyneimmän maakunnan pääkaupunkina Mikkelillä on erityinen vastuu toimia suunnannäyttäjänä koko valtakunnalle eri-ikäiset kaupunkilaiset huomioon ottavana paikkakuntana. Eloisan ja Mikkelin kaupungin yhteisen Ikäohjelman toimeenpanoon on suunnattava tarpeelliset resurssit.

Suomen NATO-kumppanuuden myötä Mikkeli kansainvälistyy. Ristiinan aluejohtokunta kannustaa kansainvälisyyden ja kielivalintojen edellyttämien toimien huomioimista lasten ja nuorten koulupolkujen suunnittelussa.

Nuorisotilat ja kirjasto ovat siirtyneet Ristiinan yhtenäiskoulun tiloihin. Menettely on toimiva ja mahdollistaa paikallisten sivistyspalveluiden kokoamisen yhteisen katon alle.

Ristiinassa on ajanmukainen päiväkoti, jonka henkilöstöresurssit tulee turvata siten, että myös vuorotyöntekijäperheiden tarvitsemat päivähoitopalvelut ovat saatavilla. Ristiinassa toimii mm. UPM-Kymmene Wood Oy:n vaneritehdas Pellosniemessä, samoin Eloisan toimipisteiden ja eri viranomaistehtävissä toimivaa henkilöstöä asuu Ristiinassa, joiden työntekijät tarvitsevat joustavia päivähoitopalveluja. Aluejohtokunta painottaa riittävän henkilöstön varmistamista päiväkodissa siksikin, että yksikön vastuulla ovat niin ikään Suomenniemen päivähoidon järjestäminen. Laadukkaat ja turvalliset päiväkotipalvelut ovat vetovoimatekijä, josta paikkakunnalla halutaan pitää kiinni.

Aluejohtokunta pitää välttämättömänä selkeyttää liikennejärjestelyjä Ristiinan yhtenäiskoulun ympäristössä. Ongelmat ilmenevät joka koulupäivä, kun iltapäivän

alkutunteina koulukuljetukset ruuhkauttavat isosti päiväkodin ja urheilukentän välisen tieosan. Muu asiointiliikenne hankaloituu huomattavasti.

Aluejohtokunnan kokoamat yhteiset kehittämisajatukset kaikille lautakunnille

Ristiinan aluejohtokunta järjesti vuoden 2026 Kesäkemujen yhteydessä kyselyn monisatapäiselle tapahtumavierasjoukolle pitäjän kehittämistarpeista. Kuten ennakoitua, ehdotukset olivat aluejohtokunnan omiin kehittämisvaroihin siinä määrin mittavia, että monet ideat paikkakunnan toimintaympäristön, viihtyvyyden ja palveluverkon parantamiseksi kohdentuivat väistämättä muiden toimijoiden ratkaistaviksi. Merkittävimmin ehdotukset suuntautuivat Mikkelin kaupungin toteuttamisvastuulle. Yleisesti kärkiteemoina nousivat esiin palvelujen säilyttäminen ja elinvoiman kehittäminen, Saimaaseen kytkeytyvä kehittäminen sekä lapsille suunnattujen harrastus- ja vapaa-ajanmahdollisuuksien järjestäminen.

Mikkelin kaupungin lautakuntien talousarvioehdotusten 2027 ja toimintasuunnitelmien 2028-2023 käsittelyjen yhteydessä painotamme seuraavia kaupungin järjestämisvastuulle tai muiden viranomaisten vaikuttamiseen kohdentuvia Ristiinan kehittämisideoita.

Liikkuminen ja perusinfran kunto on huonolla tolalla. Suurlahdentie, Parkkilantie sekä monet hiekkatiet ovat kehnossa kunnossa. Kevyen liikenteen kohteet Ristiina-Mikkeli - ja Ristiinan taajama-Pellos -väleillä olisi viimein saatava kuntoon. Linja-autovuorojen lisäämistä Mikkeliin tarvitaan lisää. Liikenneympyrä VT13 Ristiina taajaman kohdalla sujuvoittaisi liikennettä ja lisäisi liikenneturvallisuutta.

Siisti ja houkutteleva ympäristö on vetovoimatekijä. Viihtyvyyttä saadaan lisää pientareiden niitolla ja pusikoita raivaamalla, erityisesti järvinäkymän avaamiseksi Saimaalle. Kukkaistutuksia voi sijoittaa eri puolille taajamaa. Penkkejä tarvitaan lisää Brahentien varteen ja katujen nimistöä voisi miettiä ajanmukaisemmaksi.

Saimaa ja veneily kuuluvat erottamattomasti Ristiinaan. Veneiden tankkauspiste Ristiinassa on veneilyn kehittymisen kulmakivi. Samalla sataman palveluvarustusta tulee kehittää, rantoja ja uimapaikkoja parantaa Uikkalassa, "Mattiksessa" ja Hönkä-saunan rannassa. Uimavalvojan saaminen Uikkalaan on tervetullut kohdennus pitäjään. Nopeusrajoitukset tulisi saada Pökkäänlahdelle.

Liikunnallista tekemistä eri ikäryhmille. Paikkakunnan liikuntapaikkavarustusta voi kehittää pienin investoinnein esimerkiksi minigolfin, skeitti-/skuuttiparkin ja sulkapallokentän rakentamisella. Ladut ja talvinen luistelurata Saimaalla lienevät myös edullisesti järjestettävissä.

Lapsiperheille tulee saada palveluja ja lapsille tekemistä. Erityisesti alle 5-vuotiaille on kehitettävä harrastuksia.

Elävä paikalliskulttuuri voi ilmetä monin tavoin. Nykyiset tapahtumat saavat myönteistä palautetta. Metsälinnan tansseille toivottiin pitkää ikää. Uusiksi tapahtumiksi ja tilaisuuksiksi esitettiin historia- ja tarinailtoja, yhteislaulutilaisuuksia, teatteriryhmiä sekä metsästysseurojen esittelyjä. Sotakoulu voi toimia monien tapahtumien näyttämönä. Omaleimainen, paikallinen tunnusruoka voisi nostaa pitäjän tunnettuutta.

Matkailussa on huomioitava kesäasukkaat. Saimaasta on rakennettava paikkakunnalle ympärivuotinen matkailukohde. Tämä edellyttää matkailuinformaation parantamista ja erillisen palvelukartan laatimista paikkakunnan tarjonnasta. Markkinoinnissa on

huomioitava Astuvansalmi, Sotakoulu, Metsälinna ja Höngän sauna. Tietoa majoitusmahdollisuuksista tarvitaan lisää.

Ristiinan aluejohtokunta

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Ristiinan aluejohtokunta hyväksyi lausunnon seuraavilla muutoksilla ja lisäyksellä: "*Ongelmat ilmenevät joka koulupäivä, kun iltapäivän alkutunteina koulukuljetukset ruuhkauttavat isosti* ***koulun*** *ja urheilukentän välisen tieosan."*

"Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä, että Mikkelin kaupungin Kulttuuripolku-ohjelma jatkuu ja siinä tullaan hyödyntämään nykyistä vahvemmin myös Ristiinan alueen ainutlaatuista kulttuuriperintöä osana lasten ja nuorten opetusta ja kasvatusta.

Aluejohtokunta esittää, että ***kaikille Mikkelin peruskoulujen 5. luokkalaisille sisällytetään Kulttuuripolkuun kivikauden historian opetusta tukeva vierailu Astuvansalmen kalliomaalauksille ja Ristiinassa sijaitsevaan opastuskeskus Astuvaan.*** *Lisäksi esitetään, että Ristiinan alueen esiopetusryhmille järjestetään ikätasoon soveltuva tutustuminen opastuskeskus Astuvaan osana paikallista kulttuurikasvatusta.*

Astuvansalmen kalliomaalaukset ovat yksi Suomen esihistorian merkittävimmistä kohteista ja ainutlaatuinen osa Mikkelin ja koko Saimaan alueen sekä Euroopan yhteistä kulttuuriperintöä. Ristiinassa Kalliotaiteen Opastuskeskus Astuva tarjoaa mahdollisuuden tutustua kivikauden ihmisten elämään ja kalliotaiteeseen elämyksellisesti ja opetusta tukevalla tavalla.

Vierailut tukevat opetussuunnitelman tavoitteita, vahvistavat lasten ja nuorten paikallishistorian tuntemusta sekä lisäävät oman kotiseudun arvostusta ja kulttuuriperintöön liittyvää osallisuuden tunnetta. Omakohtaiset kokemukset auttavat ymmärtämään kulttuuriperinnön merkitystä ja kannustavat sen vaalimiseen myös tulevaisuudessa.

Aluejohtokunta pyytää huomioimaan, että sivistystoimen vuoden 2027 talousarviossa varataan riittävät määrärahat vierailujen toteuttamiseen, erityisesti koululaiskuljetuksiin, ja että vierailut vakiinnutetaan osaksi kaupungin Kulttuuripolku-ohjelmaa. *Näin voidaan turvata kaikille oppilaille yhdenvertainen mahdollisuus tutustua oman alueensa merkittävään kulttuuriperintöön asuinpaikasta tai koulusta riippumatta."*

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Hyvinvointilautakunta, § 85,16.09.2026
Ristiinan aluejohtokunta, § 29, 09.10.2026

§ 29
Ristiinan aluejohtokunnan lausunto hyvinvointilautakunnan talousarvioesityksestä 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2030

MliDno-2026-2250

Hyvinvointilautakunta, 16.09.2026, § 85

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
Johanna Hurmalainen, taloussuunnittelija, Johanna.Hurmalainen@mikkeli.fi
Tiia Orivuori, rehtori, tiia.orivuori@sivistys.mikkeli.fi
Katja Valjakka, vs. kirjastopäällikkö, katja.valjakka@sivistys.mikkeli.fi
Matti Karttunen, museojohtaja, Matti.Karttunen@sivistys.mikkeli.fi
Susanna Latvala, kulttuuripäällikkö, Susanna.Latvala@sivistys.mikkeli.fi
Jaakko Antila, intendentti, jaakko.antila@sivistys.mikkeli.fi
Tiina Juhola, liikuntapäällikkö, tiina.juhola@sivistys.mikkeli.fi
Johanna Paananen, nuorisopäällikkö, johanna.paananen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Hyvltk 16.9.2026 Talousarvioesitys 2027, hyvinvointilautakunta

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- omistajapolitiikka;
- henkilöstöpolitiikka;
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 § 37)

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Talousarvion valmistelun lähtökohdat ovat seuraavat. Mikkelin kaupungin vuoden 2025 tulos oli 2,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä nousi 113 miljoonaan euroon ja vahva tase antaa turvapuskurin tulevaisuuteen. Kuitenkin heikko työllisyystilanne ja siihen kytkeytyvä verotulojen heikko kehitys sekä sote-uudistuksesta seurannut valtionrahoituksen uusi jako tarkoittavat, että edelleen on tärkeää pitää kiinni tarkasta taloudenhoidosta.

Raamivaiheeseen perustuva alustava tilikauden 2027 tulos muodostuu talousarvioraamin osoittaman toimintakatteen ja raamin laatimishetken muiden ennakoitujen talousnäkymien mukaan nollatasolle. Raaminesittämän toimintakatteen ylittymistä ei voida hyväksyä, ellei siihen ilmene jotain ulkoisia, yllättäviä ja Mikkelin kaupungista itsestään riippumattomia perusteita.

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2027 talousarvion kaupunginhallituksen 1.6.2026 vahvistaman talousarvioraamin pohjalta.

13.4.2026 § 22 valtuusto hyväksyi Mikkelin kaupungin uuden strategian visionaan Mikkeli – Kansainvälinen puhtaan veden ja kokonaisturvallisuuden päämaja Saimaalla. Mikkelin kaupungin arvot ovat "Reilu, Rohkea, Rakentava ja Turvallinen".

Visioon ja arvoihin pohjautuvat strategiset teemat ovat

- Hyvinvoiva kuntalainen ja sujuva arki
- Koulutus, osaaminen ja työllisyys
- Elinvoima, yrityksen ja investoinnit
- Vahva talous ja vaikuttavuus
- Henkilöstö – strategian toteuttajat.

Kaupungin strategian toteuttamiseksi ja toteutumisen seurannaksi talousarviossa asetetaan vuosittain toiminnallisia tavoitteita sekä niille soveltuvia mittareita. Toimenpiteiden/tavoitteiden määrittämiseksi sekä seurannaksi laaditaan lautakuntatasoisesti strategiakortit.

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman sisältö on seuraava:

- Raportoinnin alkuun kirjoitetaan tiivis yhteenveto toimielimen perustehtävästä.
- Palvelusuunnitelmassa kerrotaan lyhyesti toimielimen tärkeimmät ja keskeisimmät palveluun liittyvät kehittämissuunnitelmat ja palvelutuotantoon vaikuttavat muutokset. Tarkoituksena on kuvata mihin suuntaan palveluita kehitetään.
- Strategian ohjauksessa ja raportoinnissa käytetään yhteistä strategiakorttipohjaa.

- Omia erillisiä tunnuslukutaulukoita käyttäneet tahot esittävät jatkossakin vastaavat taulukot kuin aiemmissa talousarvioissa. Tunnuslukujen tarkoituksena on kuvata toiminnan volyymia tai suorituskykyä.
- Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Toimielimet huolehtivat siitä, että talonrakennusinvestointien kalustohankinnat tulevat budjetoiduksi investointilistan irtaimisto-osaan. Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto.
- Talouspalvelut tarkistaa vuoden 2027 hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäiset veloitukset keskitetysti ja vie ne yksiköiden budjetteihin. Veloitukset käsittävät talouspalveluiden, hankintapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, tietohallinnon sekä vahtimestaripalveluiden sisäiset veloitukset, joilla laskutetaan keskitetysti tuotetut palvelut kaikilta kaupungin yksiköiltä.
- Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Sisäisiä vuokria ei koroteta vuodelle 2027.
- Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimuksiin. Ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrän perusteella ruokapalveluiden kustannuksista.
- Sisäisten erien kulut ja tulot budjetoidaan laskuttajan toimittaman aineiston perusteella tulosyksiköille siten, että tulot ja menot menevät tasan.

Kaupungilla käytössä olevassa hankeohjeessa kuvataan Mikkelin kaupungin yhteisiä käytäntöjä projektien ja hankkeiden toteuttamiseen liittyen ja jota noudatetaan hankkeiden valmistelussa sekä toteutuksessa hankeideasta lähtien hankkeen päättämiseen ja arkistointiin.

Vuosien 2027–2030 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma päivitetään perustuen edelliseen suunnitelmaan 2026–2028. Vuosien 2025-26 tasapainotusohjelman ja muut henkilöstöön vaikuttavat/suunnitellut päätösten vaikutukset huomioidaan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman valmistelussa. Mikkelin kaupungin henkilöstösuunnittelu pohjautuu nykytilan lisäksi keväällä 2026 käytyihin palkkaresurssikeskusteluihin ja sen mukaiseen tavoiteorganisaatioon. Tavoiteorganisaatioon liittyy myös tarvittavan osaamisen kuvaaminen sekä suunnitelma siitä, miten puuttuva osaaminen organisaatioon hankitaan. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne.

Mikkelin kaupungin henkilöstöresurssointi perustuu hyväksyttyyn henkilöstösuunnitelmaan, keväällä 2026 käytyihin palkkaresurssikeskusteluihin ja niiden perusteella laadittuun resurssointiin. Mikäli uutta osaamista tarvitaan, tulee se pyrkiä toteuttamaan ensisijaisesti virkojen/tehtävien muutoksilla siten, että henkilöstön kokonaismäärä ei kasva. Kaikkien rekrytointien tulee olla linjassa tavoiteorganisaation kanssa.

Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet.

Palkkamäärärahoja korotetaan 2,72 prosentilla kesäkuun 2026 palkkaustasosta. Tämä kattaa 1.8.2026 yleiskorotuksen, 1.10.2026 paikallisten järjestelyerien sekä 1.4.2027 yleiskorotusten ja paikallisten järjestelyerien vaikutukset.

Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä ylläpitävän toiminnan (esim. työnohjaus) rahoituksesta. Henkilöstöpalveluiden käyttöön varataan määrärahaa, jolla rahoitetaan kaupunkitasoisia, koko henkilöstöä, useampaa toimialaa tai/ja liikelaitosta koskevia hankkeita, koulutusta sekä työhyvinvointiin, työturvallisuuteen ja työkyvyn ylläpitämiseen ja tukemiseen liittyvää kehittämistoimintaa.

Osaamisen kehittäminen sisältyy strategiaan perustuvaan henkilöstösuunnitteluun. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan palvelualueiden tämänhetkiset osaamisvaatimukset ja tulevaisuuden tarpeet, kuten osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen sekä uuden osaamisen ennakointi ja hankkiminen. Työntekijän henkilökohtaisesta osaamisesta ja sen kehittämisestä keskustellaan kehityskeskusteluiden yhteydessä ja sen pohjalta tehdään osaamisen kehittämisen suunnitelma seuraavaa vuotta varten.

Talousarviovalmistelun yhteydessä koostetaan koko organisaation kattava riskirekisteri, joka käsitellään salassa pidettävänä (JulkL 24 § 1 mom. kohdat 15 ja 17). Peruste salaamiselle on esitettävä esityslistatekstin yhteydessä.

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien hyväksymien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoineen on oltava valmiina perjantaihin 18.9.2026 klo 12.00 mennessä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2026 § 184 osoittanut hyvinvointilautakunnalle seuraavan talousarvioraamin:

	talousarvio 2027	talousarvio 2026	tilinpäätös 2025
toimintatuotot	3 166 000 €	3 164 000 €	2 946 000 €
toimintakulut	21 335 000 €	20 840 000 €	19 549 000 €
toimintakate	18 169 000 €	17 677 000 €	16 601 000 €

Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvioesityksensä vuodelle 2027 annettuun ja sisäisillä erillä (talous, henkilöstö, hankinnat, tietohallinto, vahtimestari, ruoka, puhtaus ja toimitilavuokrat) tarkennettuun raamiin:

	toimintatuotot	toimintakulut	toimintakate
hallinto	127 800 €	2 163 700 €	2 035 900 €
kirjastopalvelut	417 600 €	3 614 200 €	3 196 600 €
kansalaisopisto	788 700 €	2 096 700 €	1 308 000 €
museopalvelut	128 200 €	1 530 900 €	1 402 700 €
yleiset kulttuuripalvelut	31 000 €	585 800 €	554 800 €
kaupunginorkesteri	127 900 €	1 250 400 €	1 122 500 €
liikuntapalvelut	1 349 200 €	8 450 000 €	7 100 800 €
nuorisopalvelut	195 300 €	1 680 400 €	1 485 100 €

yhteensä	3 165 700 €	21 372 100 €	18 206 400 €

Talousarviossa on huomioitu

- palkankorotusvaraus 2,72 % kesäkuu 2026 tasoon verrattuna
- ulkoisten menojen kasvu 1,2 %
- ulkoisten tulojen kasvu 1,5 %
- ruokapalvelujen kasvu 2,5 %
- puhtauspalvelujen kasvu 1,83 %.

Merkittäviä toiminnallisia muutoksia tulosalueilla ovat mm. seuraavat:

- kirjastopalvelut: Seutukirjaston ja entisen Pertunmaan kirjastopalvelujen tulojen ja menojen korjaus
- museopalvelut: Sodan ja rauhan keskus Muistin kumppanuussumman kasvattaminen
- liikuntapalvelut: tykkilumen ladun lumetus, Hänninkentän huoltorakennus, Rouhialan koulun liikuntasali
- nuorisopalvelut: Sähkiksen vuokra

Talousarvio 2027 ja investointiohjelma esitellään kokouksessa. Lisäksi lautakunnalle esitetään sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen riskien arvioimiseksi ja riskeihin varautumiseksi laadittu palvelualuekohtainen riskirekisteri. Riskirekisteri on salassapidettävä (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom kohdat 15 ja 17).

Ehdotus
Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Hyvinvointilautakunta hyväksyy esityksen ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2030 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Hyvinvointilautakunta valtuuttaa palvelualueen ja talouspalvelut tekemään talousarvioon tarvittaessa teknisiä korjauksia. Tehdyt tekniset korjaukset tuodaan tiedoksi lautakunnalle kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyn jälkeen.

Hyvinvointilautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2030. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 14.10.2026 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Hyvinvointilautakunta edellyttää, että talousarvioon 2027 varataan taidemuseotilojen suunnittelutyöhön 100 000 euron määräraha valtuustopäätöksen mukaisesti.

Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin muutos käsittelyjärjestykseen, jonka mukaan tämä pykälä käsiteltiin pykälän 83 (Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus) jälkeen.

Merkitään, että Puumalan kunnan edustaja Airi Tella poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Ristiinan aluejohtokunta, 09.10.2026, § 29

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Ristiinan aluejohtokunta on saanut 16.9.2026 Mikkelin kaupungin hyvinvointilautakunnalta lausuntopyynnön koskien lautakunnan talousarvioehdotusta vuodelle 2027 ja seuraavien vuosien taloussuunnitelmaa. Määräaika lausunnon toimittamiselle on 14.10.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta, on käsitellyt asian kokouksessaan 9.10.2026, ja toteaa suunnitteluasiakirjoista seuraavaa:

Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden, kansalaisopiston ja yleisten kulttuuripalveluiden helppoa saavutettavuutta sekä niiden ulottamista koko kaupungin alueelle.

Lautakunnan tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tavoite on kannatettava, joskin kaupungin palvelutuotannon tukeutuminen merkittäviltä osin, ja paikoin yksinomaan, sähköisiin palveluihin jättää ison osan kaupunkilaisista palveluiden ulkopuolelle. Useilla ikäihmisillä ja maahanmuuttajilla ei ole osaamista tai muutoin mahdollisuutta hyödyntää sähköisiä palveluja. Verkkopohjaisten palveluiden kehittämisen ohella myös henkilökohtaisen asioinnin tulee olla saavutettavissa kaikissa kaupungin palveluissa.

Lautakunnan tavoitteistossa korostetaan eri toimijoiden yhteistyötä, paikallisuuden merkitystä ja myös Mikkelin mainekuvan parantamista viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina. Aluejohtokunta osallistuu mielellään näiden tavoitteiden toteuttamiseen voimavarojensa mukaan. Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu nykyistä enemmän kiinnostavana opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Ennalta ehkäisevän toiminnan vastuut ovat suurelta osin hyvinvointialueen lisäksi lautakunnan edustamissa palveluissa. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämiseksi tukee merkittävästi tätä tavoitetta. Samoin lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat tässä pyrkimyksessä välttämättömiä. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen eri-ikäisille väestöryhmille on tärkeää.

Osallistuvan budjetoinnin käytön lisääminen on tavoiteltavaa.

Aluejohtokunnan kokoamat yhteiset kehittämisajatukset kaikille lautakunnille

Ristiinan aluejohtokunta järjesti vuoden 2026 Kesäkemujen yhteydessä kyselyn monisatapäiselle tapahtumavierasjoukolle pitäjän kehittämistarpeista. Kuten ennakoitua, ehdotukset olivat aluejohtokunnan omiin kehittämisvaroihin siinä määrin mittavia, että monet ideat paikkakunnan toimintaympäristön, viihtyvyyden ja palveluverkon parantamiseksi kohdentuivat väistämättä muiden toimijoiden ratkaistaviksi. Merkittävimmin ehdotukset suuntautuivat Mikkelin kaupungin toteuttamisvastuulle. Yleisesti kärkiteemoina nousivat esiin palvelujen säilyttäminen ja elinvoiman kehittäminen, Saimaaseen kytkeytyvä kehittäminen sekä lapsille suunnattujen harrastus- ja vapaa-ajanmahdollisuuksien järjestäminen.

Mikkelin kaupungin lautakuntien talousarvioehdotusten 2027 ja toimintasuunnitelmien 2028-2023 käsittelyjen yhteydessä painotamme seuraavia kaupungin järjestämisvastuulle tai muiden viranomaisten vaikuttamiseen kohdentuvia Ristiinan kehittämisideoita.

Liikkuminen ja perusinfran kunto on huonolla tolalla. Suurlahdentie, Parkkilantie sekä monet hiekkatiet ovat kehnossa kunnossa. Kevyen liikenteen kohteet Ristiina-Mikkeli - ja Ristiinan taajama-Pellos -väleillä olisi viimein saatava kuntoon. Linja-autovuorojen lisäämistä Mikkeliin tarvitaan lisää. Liikenneympyrä VT13 Ristiina taajaman kohdalla sujuvoittaisi liikennettä ja lisäisi liikenneturvallisuutta.

Siisti ja houkutteleva ympäristö on vetovoimatekijä. Viihtyvyyttä saadaan lisää pientareiden niitolla ja pusikoita raivaamalla, erityisesti järvinäkymän avaamiseksi Saimaalle. Kukkaistutuksia voi sijoittaa eri puolille taajamaa. Penkkejä tarvitaan lisää Brahentien varteen ja katujen nimistöä voisi miettiä ajanmukaisemmaksi.

Saimaa ja veneily kuuluvat erottamattomasti Ristiinaan. Veneiden tankkauspiste Ristiinassa on veneilyn kehittymisen kulmakivi. Samalla sataman palveluvarustusta tulee kehittää, rantoja ja uimapaikkoja parantaa Uikkalassa, "Mattiksessa" ja Hönkä-saunan rannassa. Uimavalvojan saaminen Uikkalaan on tervetullut kohdennus pitäjään. Nopeusrajoitukset tulisi saada Pökkäänlahdelle.

Liikunnallista tekemistä eri ikäryhmille. Paikkakunnan liikuntapaikkavarustusta voi kehittää pienin investoinnein esimerkiksi minigolfin, skeitti-/skuuttiparkin ja sulkapallokentän rakentamisella. Ladut ja talvinen luistelurata Saimaalla lienevät myös edullisesti järjestettävissä.

Lapsiperheille tulee saada palveluja ja lapsille tekemistä. Erityisesti alle 5-vuotiaille on kehitettävä harrastuksia.

Elävä paikalliskulttuuri voi ilmetä monin tavoin. Nykyiset tapahtumat saavat myönteistä palautetta. Metsälinnan tansseille toivottiin pitkää ikää. Uusiksi tapahtumiksi ja tilaisuuksiksi esitettiin historia- ja tarinailtoja, yhteislaulutilaisuuksia, teatteriryhmiä sekä metsästysseurojen esittelyjä. Sotakoulu voi toimia monien tapahtumien näyttämönä. Omaleimainen, paikallinen tunnusruoka voisi nostaa pitäjän tunnettuutta.

Matkailussa on huomioitava kesäasukkaat. Saimaasta on rakennettava paikkakunnalle ympärivuotinen matkailukohde. Tämä edellyttää matkailuinformaation parantamista ja

erillisen palvelukartan laatimista paikkakunnan tarjonnasta. Markkinoinnissa on huomioitava Astuvansalmi, Sotakoulu, Metsälinna ja Höngän sauna. Tietoa majoitusmahdollisuuksista tarvitaan lisää.

Ristiinan aluejohtokunta

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös
Ristiinan aluejohtokunta hyväksyi lausunnon seuraavalla lisäyksellä: "Aluejohtokunta pitää tärkeänä, että Ristiinan urheilukentällä olevan ulkokuntosalin käyttöä lisäisi sen laajentaminen ja kattaminen. Myös kentällä sijaitsevat kuntoportaat tarvitsevat jokavuotista huoltoa."

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus, talouspalvelut

§ 30
Yhteistyösopimus Vitsiälän kyläseura ry:n kanssa

MliDno-2026-531

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Ristiinan aluejohtokunta on saanut seuraavanlaisen yhteistyösopimushakemuksen Vitsiälän kyläseura ry:ltä:

"YHTEISTYÖKUMPPANUUS -HAKEMUS

Ristiinan aluejohtokunta

Löydönrannan venelaiturin uudistamisen suunnittelu

Vitsiälän kyläseura ry hakee Ristiinan aluejohtokunnalta yhteistyökumppanuutta Löydönrannan **venelaiturin uudistamisen suunnittelutyön** toteuttamiseksi. Haettava korvaussumma, 3 500 euroa vastaisi asiantuntijalta, Pellosmarin/Navio, saadun tarjouksen mukaista suunnittelutyön verotonta osuutta kokonaiskustannuksista. Tarjouksen verollinen summa on 4 392,50 €, ja kyläseura on varautunut vastaamaan loppuosasta kustannuksia siltä osin kuin jää kattamatta Ristiinan aluejohtokunnan yhteistyökumppanuuden osuudesta.

Löydönrannan venelaiturin rakenteet ovat ikääntyneet ja paikoin selvästi heikentyneet. Laiturin turvallisen ja pitkäaikaisen käytön turvaaminen edellyttää perusteellista uudistamista ja käytännössä uuden laituriratkaisun suunnittelua.

Avustuksella teetettäisiin asiantuntijalla suunnitelma nykyisen laiturin purkamisesta ja uuden laiturin rakentamisen vaihtoehdoista sekä laadittaisiin hankkeen kustannusarvio. Suunnitelma on välttämätön ensimmäinen vaihe varsinaisen kunnostushankkeen toteuttamiseksi. Sen perusteella kyläseura voi hakea hankkeelle ulkopuolista rahoitusta, muun muassa Veej'jakaja ry:ltä, sekä arvioida hankkeen kokonaisrahoituksen ja kyläseuran oman panoksen.

Löydönrannan venelaituri palvelee laajasti alueen asukkaita

Vitsiälän kyläseuran omistama Löydönrannan venelaituri rakennettiin vuonna 1993 kyläläisten mittavana talkootyönä. Alun perin laituriin rakennettiin paikat noin 20 veneelle, ja vuosien aikana kyläseura on ylläpitänyt ja kehittänyt sitä talkootyöllä. Nykyisin laiturissa on 36 venepaikkaa.

Venepaikkojen vuokraajista lähes kaikki ovat Ristiinan alueen vakituisia tai vapaa-ajan asukkaita. Laituri ei siten palvele ainoastaan kyläseuran jäsenistöä, vaan laajemmin Ristiinan alueen asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita.

Venelaituri on osa Löydönrannan laajempaa virkistysympäristöä. Sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Mikkelin kaupungin ylläpitämä yleinen uimaranta ja pieni leikkipaikka sekä kyläseuran rakentama ja kaikkien vapaassa käytössä oleva grillikatos.

Alue tarjoaa mahdollisuuksia veneilyyn, kalastukseen, uimiseen ja muuhun vapaa-ajan toimintaan sekä toimii paikallisena kohtaamispaikkana.

Keskeiset perustelut laiturin uudistamiseksi

Venelaiturin säilyminen osana Löydönrannan virkistysympäristöä tukee alueen viihtyisyyttä, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden hyvinvointia.

Laituri auttaa kylän elivoimaisuudessa, sillä venapaikkavuokraus muodostaa valtaosan kyläseuran toiminnan rahoituksesta. Ilman laituria kyläseuran tulot eivät riitä toiminnan peruskulujen kattamiseen eikä kyläseura Sampolan ylläpitämiseen. Kylätalolla järjestetään kyläyhteisölle tärkeitä tilaisuuksia ja kerhoja.

Laiturin uudistamisen avulla saamme pidettyä uimarannan turvallisena kyläyhteisölle ja muille alueen virkistysmahdollisuuksia käyttäville vanhan laiturin aiheuttaman ympäristöhaitan poistamisella.

Yleishyödylliset viranomaiset, kuten poliisi ja pelastuslaitos käyttävät laituria hyväkseen. Laituri voi toimia tulevaisuudessa myös alueen matkailun edistämisen välineenä.

Laiturin nykyinen kunto edellyttää perusteellista uudistamista

Laiturin kunto on heikentynyt niin, ettei kyse ole enää tavanomaisesta ylläpidosta, vaan rakenteiden laajamittaisesta uusimisesta. Laiturin tukijärjestelmä perustuu hyvin vanhoihin, **kreosootti -kyllästeisiin puupylväisiin**, joista osa on pitkälle lahonneita. Osa laiturirakenteen tukipylväistä on vinossa ja osa on irronnut yläpuolisesta kansirakenteesta. Myös laiturikannen laudat ovat paikoin voimakkaasti kuluneita ja notkuvia. Rakenteiden kunto osoittaa, ettei laiturin turvallista ja pitkäaikaista käyttöä voida enää turvata pelkillä tavanomaisilla ylläpitokorjauksilla.

Laiturin rakenteiden vanhat kreosootilla käsitellyt puupylväät sisältävät haitallisia yhdisteitä, minkä vuoksi rakenteiden purkamisessa on huomioitava työturvallisuus sekä asianmukainen käsittely ja jätehuolto.

Löydönrannan yleinen uimaranta sijaitsee laiturin välittömässä läheisyydessä, ja ranta-aluetta käytetään ympäri vuoden muun muassa uimiseen, kalastukseen ja pilkkimiseen. Laiturin rakenteiden asianmukainen uusiminen on tämän vuoksi tärkeää sekä käyttäjien turvallisuuden että ympäristöhaittojen ehkäisemisen näkökulmasta

Suunnittelulla kohti varsinaista kunnostushanketta

Vitsiälän kyläseuran tavoitteena on teettää syyskauden 2026 aikana Pellosmarin /Naviolla suunnitelma nykyisen laiturin purkamisesta ja uuden laiturin rakentamisesta.

Suunnittelussa ratkaistaan muun muassa:

- nykyisen laiturin turvallinen purkaminen ja rakenteiden poistaminen
- kreosoottikäsiteltyjen rakenteiden asianmukainen käsittely
- uuden laiturin rakenne- ja toteutusratkaisu
- laiturin tarvittava koko, kapasiteetti ja käyttöikä
- hankkeen kustannukset ja toteutuksen vaiheet

Yhtenä mahdollisena vaihtoehtona uudeksi laituriratkaisuksi on betoniponttoonilaituri. Sen ja muiden toteutusvaihtoehtojen soveltuvuus arvioidaan kuitenkin asiantuntijasuunnittelun yhteydessä.

Suunnittelun tuloksena kyläseura saa suunnitelman uuden laiturin rakentamisesta ja vanhan laiturin purkamisesta sekä hankkeen kustannusarvion. Näiden perusteella voidaan määritellä varsinaisen kunnostushankkeen rahoitustarve, suunnitella sen toteutus ja hakea hankkeelle ulkopuolista rahoitusta.

Ristiinan aluejohtokunnalta haettava **suunnitteluavustus mahdollistaa siten varsinaisen kunnostushankkeen valmistelun ja ulkopuolisen rahoituksen hakemisen**.

Ristiinan aluejohtokunnalta haettava korvaus laiturin korjaamisen suunnittelukuluista: 3 500 euroa

Haettava summa perustuu Vitsiälän kyläseura ry:n Pellosmarin/Naviolta saamaan tarjoukseen, joka vastaa suunnittelutyön kokonaiskustannusta. Mikäli myönnettä korvaussumma ei riitä koko suunnittelun kustannuksiin, Vitsiälän kyläseura on varautunut panostamaan loppurahoituksen omista kassavaroistaan.

Toteutusaika: syksy 2026

Suunnittelun valmistuttua Vitsiälän kyläseura ry hakee varsinaiselle kunnostushankkeelle ulkopuolista rahoitusta ja osallistuu hankkeen toteuttamiseen omalla työllä ja mahdollisuuksien mukaan omalla rahoituksella.

Kyläseuran oma panos

Vitsiälän kyläseuralla on pitkä historia yhteisten virkistysmahdollisuuksien rakentamisesta ja ylläpitämisestä talkootyöllä.

Nykyinen Löydönrannan venelaituri rakennettiin vuonna 1993 kyläläisten voimin, ja sitä on sen jälkeen ylläpidetty ja kehitetty useissa talkoissa. Myös Löydönrannan grillikatos on rakennettu kyläseuran talkootyönä.

Kyläseura sitoutuu viemään varsinaista kunnostushanketta eteenpäin suunnitelman valmistuttua. Kyläseura vastaa jatkorahoituksen hakemisesta ja osallistuu mahdollisuuksiensa mukaan myös varsinaisen kunnostushankkeen toteuttamiseen omalla työllä ja omalla rahoituksella.

Tässä hakemuksessa haettava avustus kohdistuu kokonaisuudessaan asiantuntijalta hankittavaan suunnittelutyöhön, joka on välttämätön edellytys varsinaisen kunnostushankkeen valmistelulle.

Vitsiälän kyläseura ry

Vitsiälän kyläseura ry on Heimarin, Löydön, Puntalan, Sattilan ja Vitsiälän kylien yhteinen kyläyhdistys entisen Ristiinan kunnan alueella, Mikkelin eteläosassa.

Toiminta-alueella asuu noin 400 vakituista asukasta, minkä lisäksi alueella on noin 150 loma-asuntoa. Vapaa-ajan asukkaiden myötä alueen väkimäärä ja toimeliaisuus kasvavat erityisesti kesäkaudella.

Kylätoiminnalla on alueella pitkät perinteet. Toiminta käynnistyi vuonna 1980, ja Vitsiälän kyläseura rekisteröitiin yhdistykseksi vuonna 1991. Kyläseura on Järvi-Suomen Kylät ry:n jäsen.

Kyläseuran tehtävänä on edistää alueen viihtyisyyttä ja elinvoimaisuutta, ajaa kylien yhteisiä asioita sekä tarjota alueen asukkaille mahdollisuuksia osallistua oman asuinympäristönsä kehittämiseen. Kyläseura ylläpitää talkootyöllä yhteisiä tiloja ja virkistysmahdollisuuksia sekä järjestää toimintaa vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille.

Kyläseuran toiminnan keskus on kylätalo Sampola. Lisäksi kyläseura osallistuu yhteisten virkistysalueiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Löydönrannan venelaiturin lisäksi rannassa sijaitsee yleinen uimaranta, jota kyläseura ylläpitää yhdessä kaupungin kanssa, sekä kaikkien käytössä oleva grillikatos.

Kyläseuran toiminnalla vahvistetaan edellytyksiä sille, että alue säilyy aktiivisena, yhteisöllisenä, viihtyisänä ja houkuttelevana paikkana asua ja viettää vapaa-aikaa myös tulevaisuudessa.

Ristiinassa 18.9.2026

Vitsiälän kyläseura ry:n hallituksen puolesta

Jarmo Liukkonen, varapuheenjohtaja Vitsiälän kyläseura ry."

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Ristiinan aluejohtokunta ei myönnä avustusta Vitsiälän kyläseuralle ko. kohteeseen. Yhteistyösopimukset solmitaan tapahtumiin, jotka koskettavat useita ihmisiä, ei rakennus/suunnittelu jne. kustannuksiin.

Päätös
Hyväksyttiin.

§ 31
Ristiinan torin myyntipaikat

MliDno-2026-3519

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Ristiinan aluejohtokunta on saanut seuraavanlaisen sähköpostiviestin Mikkelin kaupungin palvelujohtajalta.

"Kesäkausi on päättynyt ja torien toiminta alkaa asettumaan kohti talvea. Käsityksemme mukaan Ristiinassa niin sanonut "omin käsin -pöydät" (kuvaliitteissä) ovat aluejohtokunnan vastuukentällä. Kuvien ja palautteen perusteella niitä olisi aika kunnostaa tai sitten muussa tapauksessa poistaa, mikä ei tietysti paras ratkaisu. Onko aluejohtokunnalla suunnitelmaa näiden kunnostamisen osalta? Tavoitteena varmasti on, että niistä olisi iloa jatkossakin. Isompaahan noissa ei taida olla haasteena, mutta vuodenajat tekevät toki aina oman kulumansa.

Tässä vielä muutamia nostoja palautteiden osalta:

- Penkit on hajonneet
- Kate ei anna sadesuojaa myyjälle. Olisiko kate asennettu jotenkin väärinpäin..?
- Pinnaltaan pöytä epäsiisti"

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Ristiinan aluejohtokunta antaa seuraavan vastauksen aluejohtokunnan saamaan sähköpostiviestiin: Mikkelin kaupungin torisäännön mukaan Ristiinan torin varaamisessa, käytössä ja muussa toiminnassa on noudatettava torisääntöä. Säännön mukaan "Omin käsin" (OM) myyntipöytien tulee olla Mikkelin kaupungin tarjoamia myyntipöytiä. Aluejohtokunta katsoo, että omien rajallisten voimavarojen vuoksi myyntipöytien kunnostaminen kuuluu yksiselitteisesti Mikkelin kaupungin teknisen toimen järjestämisvastuulle.

Päätös
Ristiinan aluejohtokunta hyväksyi esityksen seuraavalla muutoksella: "Aluejohtokunta katsoo, **että torikalusteet tulee** säilyttää, mutta omien rajallisten voimavarojen vuoksi myyntipöytien kunnostaminen kuuluu yksiselitteisesti Mikkelin kaupungin teknisen toimen järjestämisvastuulle."

Tiedoksi
Palvelujohtaja

§ 32
Ristiinan toimija 2026

MliDno-2024-3809

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Mikkelin yrittäjien Ristiinan alajaoston toiminnan hiipuessa ja palkittavien yrittäjien vähetessä päätettiin muuttaa perinteinen Ristiinan yrittäjien palkinto Ristiinan vuoden toimija palkinnoksi.

Seuraavien kriteerien perusteella valitaan vuosittain Ristiinan vuoden toimija:

- talkoo-/vapaaehtoistyö
- pitkäaikainen/-jänteinen toiminta
- paikallinen ja valtakunnallinen vaikuttavuus ja näkyvyys
- paikalliskulttuurin ilmentäminen
- eri-ikäisten huomioon ottaminen (toiminnan laajuus).

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Ristiinan aluejohtokunta valitsee Ristiinan vuoden 2026 toimijan.

Päätös
Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että päätös toimijasta tehdään myöhemmin.

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 33
Tiedoksi

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, hannu.korhonen@luottamus.mikkeli.fi
Petri Tikkanen, petri.tikkanen@luottamus.mikkeli.fi
Jaana Vartiainen, jaana.vartiainen@luottamus.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Rajk 9.10.2026 Kemujen kyselykoonti

Saatetaan aluejohtokunnalle tiedoksi seuraavat asiat:

- Kiinteistöjohtaja Jarkko Hyttisen käynti Ristiinassa to 11.6.2026
- Kesäkemujen kyselyn koonti, liite

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Korhonen

Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi lisäyksellä: Aluejohtokuntien tapaaminen pidettiin ti 22.9.2026.

§ 34
Muut asiat

Aluejohtokunta ottaa kokouksessa tarvittaessa käsiteltäväksi myös muut asiat, mikäli jäsenet sen yksimielisesti hyväksyvät.

Päätös
Muita asioita ei ollut.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§23, §24, §25, §26, §27, §28, §29, §31, §32, §33, §34

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.

Oikaisuvaatimus

§30

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa *(asianosainen),* sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Mikkelin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös postitse tai sähköisesti. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain (410/2015) 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Mikkelin kaupunki /Kaupunkikehityslautakunta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen

kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen, ja se on tekijän allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua,
- se, millaista oikaisua vaaditaan,
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja
Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.